

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga LV 1010; Tālr.: 67686768; Fakss: 67244074; E-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Rīgā

2011.gada 7.aprīlī Nr.6-8/184

**Latvijas Republikas Saeimas
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai**

Jēkaba ielā 10/12,
Rīga, LV-1811

*Par vienkāršās ierakstu sistēmas
noteikšanu grāmatvedībā biedrībām,
nodibinājumiem, arodbiedrībām*

2008.gada ierosinātās pārbaudes lietas Nr.2008-544-26H ietvaros Tiesībsargs vairākkārt vērsās atbildīgām ministrijām ar lūgumiem novērst nepamatotu, atšķirīgu attieksmi pret biedrībām, arodbiedrībām, nodibinājumiem grāmatvedības kārtošanā. Tiesībsargs lūdza apsvērt iespēju atvieglot biedrībām, arodbiedrībām, nodibinājumiem, īpaši cilvēktiesību jomā strādājošām organizācijām, kārtot grāmatvedību vienkāršā ieraksta sistēmā un tāpat kā reliģiskajām organizācijām paredzēt izņēmumu likuma „Par grāmatvedību” 9.pantā. Diemžēl līdz šim brīdim jautājums nav ticis efektīvi risināts.

Tiesībsargs atzīmē, ka grāmatvedības sloga atvieglošana nevalstiskajām organizācijām veicinātu nevalstiskā sektora attīstību, kas kā viens no valsts pienākumiem ir ietverts virknē Latvijai saistošu konvenciju un direktīvu, piemēram, ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām¹ 29.panta b) punkta ii) apakšpunktā noteikts dalībvalstu pienākums garantēt personām ar invaliditāti politiskās tiesības un iespējas tās izmantot vienlīdzīgi ar citiem [...] un veicināt to līdzdalību valsts pārvaldē, tostarp personu ar invaliditāti organizāciju izveidi un iestāšanos tajās, lai personas ar invaliditāti pārstāvētu starptautiskā, valsts, reģionālā un vietējā līmenī, tāpat 2000. gada 29. jūnija Padomes Direktīva 2000/43/EK ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības, un 2000. gada 27. novembra Padomes Direktīva 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu

¹ 28.01.2010. likums "Par Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām"

vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, uzsvērta dialoga nepieciešamība ar nevalstisko sektoru.

Nevalstiskajām organizācijām - biedrībām, nodibinājumiem un arodbiedrībām ir liela loma diskriminēto grupu integrācijai sabiedrībā, pārstāvot biedru intereses un tiesības, tām ir visciešākā saikne ar iedzīvotājiem. Tomēr ne vienmēr sociālam atstumtības riskam pakļautām personu grupām, kā, piemēram, sievietēm pirmspensijas vecumā, čigānu tautības pārstāvjiem, personām ar invaliditāti, ir iespēja nodibināt nevalstisko organizāciju un efektīvi darboties pārāk sarežģīto grāmatvedības nosacījumu dēļ. Likuma „Par grāmatvedību” 9.pantā noteiktie individuālie komersanti, individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības nav pielīdzināmas diskriminētajām grupām, taču likums tām paredz zināmus atvieglojumus grāmatvedības kārtošānā.

Nevalstisko organizāciju darbības veicināšanai Tiesībsargs uzskata, ka „Par grāmatvedību” 9.pantā paredzētais izņēmums ir nosakāms arī uz biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību darbību.

Tiesībsarga likuma 12.pantā noteikto uzdevumu īstenošanai, lūdzu sniegt skaidrojumu, kādēļ 2011.gada 1.marta Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas sēdē minēto grozījumu virzīšana netika atbalstīta. Tāpat lūdzu informēt par atbildīgajām ministrijām uzdotajiem uzdevumiem un termiņiem, kādos sniedzami priekšlikumi attiecīgi grozījumiem Biedrību un nodibinājumu likumā un likumā „Par grāmatvedību” u.c. normatīvajos aktos.

Ar cieņu,
Tiesībsargs

J.Jansons